

Reforma ve mzdách - superhrubá mzda

Od nového roku se místo progresivní sazby [daně](#) (12 – 32 %) nově zavádí **rovná daň z příjmů fyzických osob**, a to ve výši 15 % pro rok 2008 a ve výši 12,5 % od roku 2009. S tímto také souvisí **rozšíření základu daně** u fyzických osob (**zahrnuje i sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem**) a zavedení tzv. superhrubé mzdy. Na poslední dvě změny se podíváme nyní podrobněji.

Princip superhrubé mzdy

Co vlastně superhrubá mzda znamená? Do konce tohoto roku se [daň](#) počítala z hrubé mzdy. Od roku 2008 to ovšem už bude ze součtu hrubé mzdy zaměstnance plus pojistného na sociální a zdravotní pojištění, které je povinen hradit za zaměstnance zaměstnavatel. Tedy laicky řečeno – **daň se bude odvádět z hrubé mzdy zvýšené o 35 %**. I přes rovnou [daň](#) 15 %, tak reálná sazba DPFO dosáhne 20,25 % (15 x 0,135). Princip superhrubé mzdy zakotvuje § 6 odst. 13 Zákona o daních z příjmů (ZDP).

Příklad

Podívejme se konkrétně na výpočet čisté mzdy.

Náš modelový zaměstnanec **A** pobírá mzdu ve výši **15.000 Kč**,

Zaměstnanec **B** mzdu ve výši **40.000 Kč**.

- **Výpočet čisté mzdy u zaměstnance A:** Jeho superhrubá mzda je 135 % původního platu (26 % sociální pojištění, 9 % zdravotní pojištění), tedy 20.200 Kč. Z této částky je mu odvedeno pojištění dohromady ve výši 7125 Kč (47,5 % z hrubé mzdy) a [daň](#) z příjmu, nově pro všechny 15 % ze superhrubé mzdy (3030). Po uplatnění slevy na poplatníka 2070 Kč, dostáváme částku 960 Kč. **Čistá mzda činí 12 115 Kč** (20.200 – 7125 – 960). V případě 2 dětí (na každé sleva 890 Kč) by daň z příjmu činila 0 Kč a navíc by byl vyplacen daňový bonus 820 Kč (3030 – 2700 – 2krát 890 = bonus 820). **Čistá mzda by poté dosáhla 13.895 Kč**
- **U zaměstnance B provedeme obdobný výpočet:** Jeho superhrubá mzda bude 54.000 Kč. Pojištění odvede z hrubé mzdy ve výši 19.000 Kč (26 + 8 % soc. poj. a 9 + 4,5 % zdrav. poj.). [Daň](#) z příjmu naopak ze superhrubé mzdy, a to 8100 Kč. Po odečtení slevy na poplatníka dostáváme částku 6030 Kč, kterou když odvedeme současně s pojištěním, **čistá mzda bude 28.970 Kč**. Pokud by zaměstnanec B vyživoval 2 děti (2krát 890 Kč) jeho daň by se snížila na 4250 Kč a **čistá mzda by vzrostla na 30.750 Kč**.

Výši dalších případných slev uvádíme v následující tabulce.

Tabulka: Slevy na dani

Sleva na	Před změnami (2007)	Po změnách (2008)	(2009)
- poplatníka (starobního důchodce)	600 Kč 0 Kč	2070 Kč 2070 Kč	1380 Kč 1380 Kč
- druhého z manželů bez příjmů	-	-	-
- poživatele částečného invalidního důchodu	125 Kč	210 Kč	210 Kč
- poživatele plného invalidního důchodu	250 Kč	420 Kč	420 Kč
- držitele průkazu ZTP/P	800 Kč	1345 Kč	1345 Kč
- studujícího	200 Kč	335 Kč	335 Kč
Měsíční daňové zvýhodnění na dítě (dítě ZTP/P)	500 Kč 1000 Kč	890 Kč 1780 Kč	850 Kč 1700 Kč
Maximální limit pro měsíční daň. bonus	2500 Kč	4350 Kč	4350 Kč

Superhrubá mzda nezahrnuje všechno...

- Princip super hrubé mzdy se neuplatňuje u **pojistného** (vyjma tzv. **Triády** – daň ze závislé čin.; soc. a zdr. poj.). Například odstupné bude tedy i v roce 2008 vyloučeno z vyměřovacího základu.
- Rovněž nebude uplatněn u **odměn**, ze kterých již zaměstnavatel z důvodu dosažení maximálního vyměřovacího základu neodvádí pojistné.
- Osoby činné na základě **dohody o provedení práce** nepovažují předpisy o pojistném za zaměstnance, tudíž ani pro ně superhrubá mzda nebude platit.

Kdo bude mít ze superhrubé mzdy prospěch?

Ze superhrubé mzdy budou těžit převážně **zaměstnanci s dětmi**. Ti by měli obzvláště při nízkých a naopak vysokých platech „ušetřit“ na [dani z příjmu](#) několik stovek korun. Kdybychom nebrali v potaz daňové úlevy na děti, tedy porovnávali bezdětné zaměstnance před reformou a po reformě - ze superhrubé mzdy by profitovali až poplatníci, kteří zdaňují své příjmy alespoň v 25% pásmu zdanění.

Daň z příjmů fyzických osob

Asi největších změn doznal [zákon o dani z příjmů](#). A tyto změny se také dotknou téměř každého z nás ať již pracuje jako zaměstnanec nebo podniká jako osoba samostatně výdělečně činná. A protože změn je skutečně hodně, zkusme se podívat alespoň na ty nejdůležitější.

Změna sazby daně

Od nového roku se místo progresivní sazby daně (12 – 32 %) nově zavádí **rovná daň z příjmů fyzických osob, a to ve výši 15 % pro rok 2008 a ve výši 12,5 % od roku 2009**. S tímto také souvisí rozšíření základu daně u fyzických osob (zahrnuje i sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnancem) a zavedení tzv. superhrubé mzdy. Novému způsobu zdanění zaměstnanců a výpočtu čisté mzdy se budeme věnovat v některém z následujících článků.

Díky zavedení rovné daně již **ztrácí smysl institut společného zdanění manželů**. Využit [společného zdanění manželů](#) mohou rodiny s dětmi, kdy jeden z rodičů měl výrazně vyšší příjmy než druhý (např. žena na rodičovské dovolené) naposledy za zdaňovací období roku 2007.

Zvýšení slev na dani a daňového zvýhodnění na dítě

Také slevy na dani doznají od nového roku změny. U všech dojde k jejich zvýšení a to dle následující tabulky:

Tabulka: Slevy na dani

Sleva na	Před změnami (2007)	Po změnách (2008)	(2009)
- poplatníka (důchodce)	7 200 Kč 0 Kč	24 840 Kč 24 840 Kč	16 560 Kč 16 560 Kč
- druhého z manželů bez příjmů držitel ZTP/P	4 200 Kč 8 400 Kč	24 840 Kč 49 680 Kč	16 560 Kč 33 120 Kč
- poživatele částečného invalidního důchodu	1 500 Kč	2 520 Kč	2 520 Kč
- poživatele plného invalidního důchodu	3 000 Kč	5 040 Kč	5 040 Kč
- držitele průkazu ZTP/P	9 600 Kč	16 140 Kč	16 140 Kč
- studujícího	2 400 Kč	4 020 Kč	4 020 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě (dítě ZTP/P)	6 000 Kč 12 000 Kč	10 680 Kč 21 360 Kč	10 200 Kč 20 400 Kč

Daňový bonus

Již současný zákon umožňuje fyzickým osobám uplatňujícím daňové zvýhodnění získat při splnění daných podmínek daňový bonus. Je-li nárok na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost poplatníka, je vzniklý rozdíl daňovým bonusem. Nově dochází ke **zvýšení maximálního limitu pro vyplácení daňového bonusu ze současných 30.000 Kč na 52.200 Kč od roku 2008**.

Další změny uvedeme již jen ve výčtu:

- **Akceptace pojistných smluv o soukromém životním pojištění uzavřených i s pojišťovnami na území EU nebo EHS** pro účely úlev při placení pojistného - daňové zvýhodnění u poplatníka, případně u zaměstnavatele.
- **Zrušení daňového osvobození úrokových výnosů z hypotečních zástavních listů (HZL)** a to u HZL emitovaných po 31.12.2007. U HZL již emitovaných, případně emitovaných do konce letošního roku zůstává osvobození zachováno.
- **Změna v osvobození příjmů od daně z příjmů fyzických osob pokud jde o příjmy z prodeje cenných papírů.** Od roku 2008 dochází k prodloužení časového limitu pro osvobození z příjmů z prodeje cenných papírů 6 měsíců na 5 let. Zachování 6-ti měsíčního časového testu se bude i nadále vztahovat pouze na investiční cenné papíry a cenné papíry kolektivního investování, tedy obchodovatelné na regulovaném trhu cenných papírů.
- **Vyloučení zaplaceného pojistného na sociální a zdravotní pojištění z daňových výdajů u OSVČ při stanovení základu daně od roku 2008.** (Tato změna koresponduje se zavedením superhrubé mzdy jako základu daně u zaměstnanců.)
- **Zrušení minimálního základu daně pro podnikající fyzické osoby od roku 2008** (pro rok 2007 je stanoven [minimální základ daně](#) na 120.800 Kč).
- **Zrušení zvláštního režimu pro výpočet daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období** a to v souvislosti se zavedením rovné daně, kdy již tento režim ztrácí smysl.
- **Zvýšení limitu pro uplatnění daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně ze 3000 na 7000 Kč u příjmů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu, ...** a současně zvýšení zvláštní sazby daně z těchto příjmů z 10 na 15 % pro rok 2008 a na 12,5 % od roku 2009.

Jak z výše uvedeného vyplývá změn je mnoho a to výčet ještě není úplný. Od nového roku tak dojde k řadě změn a nám nezbyvá nic jiného, než se s nimi smířit a pokud možno je využít ve svůj prospěch.

Daň z příjmů právnických osob

Změn, které reforma přináší je opravdu hodně. Všechny je vyjmenovat a vysvětlit je v rámci jednoho článku prakticky nereálné a není to ani naším záměrem. Tím je vymezit a především také vysvětlit změny nejdůležitější, které budou mít na [podnikatele fyzické osoby a firmy](#), tedy osoby právnické.

Sazba daně z příjmu Právnických osob se bude snižovat

Změnou, která je na první pohled nejvíce viditelná je postupné snižování sazby [daně z příjmu právnických osob](#). Ta během následujících tří let klesne ze současných 24 % na 19 %, které budou firmy platit v roce 2010. S tím, že daň se bude měnit každý rok vyvstává otázka kterou sazbu [daně z příjmu PO](#) pro konkrétní období vlastně použít. Pokud firma účtuje dle kalendářního roku, pak je vše jasné. Od roku 2001 je možné, aby účetní jednotka účtovala v hospodářském roce. Vymezení hospodářského roku plyne ze zákona o účetnictví jako dvanáct měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích. Hospodářský rok začíná prvním dnem některého kalendářního měsíce s výjimkou ledna. Kterou sazbu tedy použít, když během hospodářského roku budou v následujících třech letech platit sazby dvě? Platí zde jednoduchá poučka – **použije se daňová platba platná k prvnímu dni daného období**. To je změna oproti současnému stavu, kdy platí sazba platná k poslednímu dni daného období. **Zákonem zatím není přesně definováno přechodné období roku 2007-2008** (tedy období v němž budou platit starý i nový zákon), podle předběžných vyjádření ministerstva financí se použije sazba nižší, tedy platná v roce 2008.

Postupné snižování sazby daně z příjmu PO bude probíhat takto:

- Současná sazba – 24 %
- Od 1. ledna 2008 – 21 %
- Od 1. ledna 2009 – 20 %
- Od 1. ledna 2010 – 19 %

Daň z příjmů PO - pokračování

Osvobození kapitálových výnosů a dividend od dceřiných společností

Díky reformě je velká šance, že **Česká republika se stane rájem holdingových společností**, které si zde budou zakládat svá sídla či v případě společností z [Evropské unie](#) alespoň své stále provozovny. Ptáte se proč? Reforma rozšiřuje daňové osvobození (uplatňovaného dle směrnice o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností (Parent-Subsidiary Directive)) také na dividendy přijaté od společností se sídlem mimo EU. Navíc nově zavádí osvobození od daně z příjmu právnických osob u kapitálových výnosů z prodeje akcií a podílů dceřiných společností.

Platí zde však určité omezující podmínky:

- Dceřiná společnost musí v zemi, kde má sídlo, podléhat dani z příjmů ve výši alespoň 12 %
- S příslušnou zemí musí být uzavřena dohoda o zamezení dvojímu zdanění
- Musí být v dceřiné společnosti držen alespoň 10 % podíl po dobu alespoň 12 měsíců
- Příjemcem dividend či příjmů z prodeje akcií a podílů dceřiných společností je společnost se sídlem v ČR či stálá provozovna společnosti se sídlem v jiném členském státě EU
- Právní forma společnosti musí být společnost s rušením omezeným či akciová společnost (či jejich zahraniční ekvivalenty)

Navýšení zdanitelného zisku o částku neuhrazeného závazku

Firmy i podnikatelé (FO) si dle nového zákona budou muset navýšit svůj zdanitelný zisk o částku svých neuhrazených závazků. **Bude se to týkat závazků, které jsou více než 36 měsíců po splatnosti či jsou již promlčené.** Ustanovení se pochopitelně vztahuje pouze na závazky, týkající se daňově uznatelných nákladů. **V případě následného uhrazení závazku může být základ daně o něj opětovně snížen.** *V platnosti je toto ustanovení od 1 ledna 2008 a vztahuje se též na závazky, které vznikly před datem účinnosti reformy.*

Finanční leasing mění pravidla

Významnými změnami projde i sektor leasingu, a nutno říci, že ani podnikatelé ani [leasingové společnosti](#) změnami příliš nadšení nejsou. O změnách, které fákon v oblasti [finančního leasingu](#) přináší se můžete dočíst v našem článku z minulého týdne s názvem [Vládní reforma leasingu příliš nepřeje](#).

Osobní automobily – delší doba odepisování

Reforma ruší limit pro pořizovací ceny osobních automobilů (M1). V současnosti je platný limit 1,5 mil. Kč. Ustanovení se týká pouze osobních automobilů pořízených poté co reforma vejde v platnost, tedy od 1. ledna 2008. Druhou změnou týkající se osobních automobilů je prodloužení doby odepisování na pět let. **Byla totiž zrušena stávající odpisová skupina 1a a osobní auta jsou nově zahrnuta do druhé odpisové skupiny.** Ustanovení se týká všech osobních aut, která nejsou plně odepsána k datu nabytí účinnosti reformy, tedy k lednu 2008 (s výjimkou aut pořízených v rámci finančního leasingu).

Skupinová registrace k DPH

Reforma přináší právnickým osobám novou možnost skupinové registrace k [dani z přidané hodnoty](#). Skupina kapitálově nebo jinak spojených osob se sídlem v ČR může požádat svého správce daně o skupinovou registraci k [DPH](#). Tato skupina je pak považována za jednoho plátce DPH (všechny společnosti ve skupině mají jedno identifikační číslo) a plnění mezi jednotlivými členy skupiny tak DPH nepodléhá.

Změny v dani z příjmu u fyzických osob podnikatelů

Podnikatelů se týkají změny [daně z příjmu fyzických osob](#), především pak změny v §7, který se týká příjmů z podnikání. Jsou to především tyto změny:

- Nově nebude možné si odečíst příspěvky na sociální a zdravotní pojištění
- Reforma ruší [minimální základ daně](#)
- Ruší se také rozdělení příjmů do více zdaňovacích období
- Měsíční limit pro danění srážkovou daní (15 %) pro příjmy dle autorského zákona se zvyšuje ze 3.000 na 7.000
- Změny v režimu daňově uznatelných nákladů společných i pro právnické osoby (viz níže)
- Možnost závazného posouzení od finančního úřadu za poplatek 10.000 Kč (viz níže) u technického zhodnocení vs. oprava a u výdajů a příjmů u majetku, který je využíván pro podnikatelské i soukromé účely

Závazné posouzení vydané finančním úřadem

Ve sporných či nejasných případech (viz níže) mohou podle reformy [firmy a podnikatelé](#) požádat [finanční úřad](#) o závazné posouzení. Toto posouzení však nebude zdarma, finanční úřad si za něj vezme 10.000 Kč.

Finanční úřad lze požádat o závazné posouzení v těchto otázkách:

- Závazné posouzení způsobu rozdělení nákladů, které nelze pouze přiřadit ke zdanitelným příjmům
- Závazné posouzení výpočtu části nákladů spojených s provozem nemovitosti, které je zčásti používána k podnikání
- Závazné posouzení skutečnosti, zda je zásah do majetku (odepisovatelným) technickým zhodnocením nebo zda-li se jedná o přímý náklad
- Závazné posouzení výdajů na výzkum a vývoj
- Rozšíření stávající možnosti požádat o závazné posouzení týkající se uplatnění daňových ztrát u změny vlastnictví i na podnikové kombinace

Majetkové daně

Reforma rozšiřuje osvobození od daně dědické. K osvobození od této daně dochází nově nejen mezi osobami zařazenými **do I., ale také do II. skupiny**. Sem patří sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety, zeťové a snachy, děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a také osoby, které žily nejméně po donu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti.

Od 1.1.2008 dochází k významnému rozšíření osvobození také u daně darovací. Od daně darovací je nově zcela osvobozeno bezúplatné nabytí majetku, pokud k němu dochází mezi osobami zařazenými v I. a II. skupině. Jedná se o majetek movitý i nemovitý. V současné právní úpravě bylo osvobození od daně darovací limitováno určitými částkami a to pro všechny tři skupiny osob a navíc platilo jen pro věci movité.

V souvislosti se zavedením výše uvedených osvobození se bezúplatné zřízení věcného břemene (nebo obdobného práva) ve prospěch dárce při darování nemovitosti vyjímá z předmětu daně z převodu nemovitostí a přesouvá se do předmětu daně darovací.

Nově se zavádí také možnost požádat finanční ředitelství o prominutí daně z převodu nemovitostí ve specifických případech. Prominutí lze uplatnit u smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva, dojde-li k zpětnému převodu nemovitosti na původního vlastníka, při zrušení smlouvy o převodu nemovitosti a podobně. O prominutí je nutné požádat ve tříleté lhůtě.

Reforma přináší zásadní změny i v dani z nemovitostí

Zákon o dani z nemovitostí nově umožňuje osvobodit od této daně pozemky půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, pokud se k tomu obec rozhodne a toto osvobození stanoví obecně závaznou vyhláškou.

Zákon o dani z nemovitostí umožňuje u některých pozemků a staveb násobit základní sazbu daně ještě koeficientem přiřazeným jednotlivým obcím podle počtu obyvatel, jedná se o stavební pozemky, obytné domy a byty. Současná právní úprava stanovovala koeficient již pro obce do 300 obyvatel ve výši 0,3 a pro obce do 600 obyvatel ve výši 0,6. Nově je však minimální výše koeficientu stanovena ve výši 1,0 pro všechny obce do 1000 obyvatel. Nejvíce se tak zvýšení daně dotkne obcí do 300 obyvatel.

V dani z nemovitostí se rovněž nově zavádí místní koeficient, který obec může obecně závaznou vyhláškou vyhlásit pro všechny nemovitosti na území celé obce ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Je tedy plně na rozhodnutí obce, zda tuto možnost využije a zvýší daň z nemovitostí nacházejících se v jejím katastrálním území či nikoliv. Tímto způsobem by měl být kompenzován výpadek daňových příjmů obcí v důsledku zavedení osvobození o němž jsme psali výše.

Nepřímé daně - DPH a spotřební daň

Desítky novelizací, které přinesla schválená reforma, se projeví ve všech oblastech. Zejména **daňová oblast dozná řadu důležitých změn**, které by nikdo neměl nechat bez povšimnutí. Některé pocítí všichni bez rozdílu, jiné mohou mít dopad jen na konkrétní skupinu jedinců.

Kuřákům reforma nepřeje

Vládní úředníci nezapomněli na spotřební daň, jejíž zvýšení se dotkne především kuřáků, resp. aktivních konzumentů tabákových výrobků. Vzhledem ke zvýšení procentní i pevné části daně, stejně jako minimální daně u cigaret, **můžeme očekávat poměrně výrazné zdražení**. Výpočet [spotřební daně](#) u tabákových výrobků není nijak složitý, určité komplikace nastávají u cigaret. U nich se celková spotřební daň vypočítá jako součet procentní a pevné části daně, navíc je stanovena minimální sazba. Ta se týká především levnějších značek. A o kolik se tedy zvýší cena za 1 krabičku cigaret?

Minimální sazba spotřební daně u standardní krabičky je v současnosti 32,80 korun (1,64 x 20 cigaret), díky reformě se minimum zvedne na **38,40 korun na jednu krabičku**. Jen díky spotřební dani tedy vzroste cena o 5,60 korun, jakou částku ponесou na svých bedrech spotřebitelé závisí především na prodejcích a distributorech kuřiva.

Produkt	Sazba daně z tabákových výrobků od ledna 2008 (nyní platná)		
	Procentní část	Pevná část	Minimálně
Cigarety	28 % (27 %)	1,03 (0,88) Kč/kus	1,92 (1,64) Kč/kus
Doutníky		1,15 Kč/kus	
Tabák		1280 (905) Kč/kg	

Dražší bydlení díky vyšší DPH

V České republice snad neexistuje člověk, který by nezaznamenal zprávy o **zvyšování snížené sazby daně z přidané hodnoty z 5 na 9 %**. Výčet zboží a služeb, kterého se zvýšení daně dotkne, je uveden v příloze č. 1 a 2 [zákona o dani z přidané hodnoty](#). Jde především o potraviny, tiskoviny, v případě služeb pak například o vodné, stočné, hromadnou dopravu, kulturní a sportovní akce, aj.

Spotřeba jednotlivých domácností je individuální, tzn. **zvýšení DPH každý pocítí jinak**, přesto lze leccos vyčíst z údajů Českého statistického úřadu. Podle statistiky rodinných účtů, která eviduje jednotlivé skupiny spotřebních vydání, průměrný jedinec zaplatí za zboží a služby se sníženou daní zhruba 5000 korun měsíčně. Díky zvýšené dani z 5 na 9 % bude muset každý vynaložit o 200 korun více než doposud. Až měsíc leden ukáže, jak se zvýšení DPH promítne do rozpočtů jednotlivých domácností.

Vyplatí se bydlet sociálně a podnikat skupinově

Vyšší DPH bude mít také **výrazný dopad na bytovou výstavbu**. Novela zákona nově definuje, na co lze sníženou sazbu daně uplatnit. Pořizujete-li bydlení, pak počítejte s vyšší daní než doposud. Bude ve výši 9 nebo 19 %? Záleží na tom, zda půjde o sociální bydlení, tj. zda splníte kritéria týkající se maximální podlahové plochy. Bližší informace o této problematice si můžete přečíst v článku s názvem „[Sociální bydlení se sníženou sazbou DPH](#)“.

To však není ze strany DPH všechno. Reforma zavádí nový pojem, a to **skupinová registrace**, která umožňuje, aby skupina spojených osob **vystupovala pro účely DPH jako jeden subjekt** pod jedním registračním číslem. Skupina podává pouze jedno daňové přiznání prostřednictvím svého zastupujícího člena. V praxi tento způsob mohou využít velké zejména finanční skupiny

Ekologické daně

Vstupem České republiky do EU započalo **přibližování** naší země různým **evropským systémům včetně toho daňového**. Jedním z požadavků na Ministerstvo financí (MF) byla i tzv. **Ekologická daňová reforma**. Fakt, že doposud jsme její následky nepocítili na vlastní kůži, spočívá ve vyjednaném odkladu jejího prvního kroku do konce roku 2007. Počínaje novým rokem začne MF realizovat tzv. první etapu, která spočívá ve **zdanění** zemního plynu (a některých dalších plynů), pevných paliv a elektřiny. Už nyní lze konstatovat, že MF nedodrželo slib kompenzace nových daní snížením sazeb důchodového pojištění – pro rok 2008 se sazby nemění a jejich plánovaný pokles v roce 2009 už souvisí s novým systémem nemocenského pojištění.

Druhá a třetí etapa

V roce 2010 až 2013 by mělo v rámci druhé etapy dojít ke **změnám sazeb a daňových zvýhodnění** u pevných paliv elektřiny a zemního plynu. V poslední fázi, plánované mezi roky 2014 – 2017 pak MF předpokládá **prohloubení a rozšíření daňové základny** v závislosti na výsledcích z předcházejících let.

První etapa pod drobnohledem

Jestliže přesná podoba dvou výše popsaných etap není zatím známa, první etapa již byla **schválena** Parlamentem ČR. Správa **daně ze zemního plynu, pevných paliv a elektřiny** bude spadat pod celní orgány, stejně jako **spotřební daně**. Zdaňovacím obdobím bude kalendářní měsíc s tím, že plátcí budou povinni předložit daňové přiznání (a zaplatit daň) do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla. Podívejme se nyní podrobněji na každou ze tří nových **daní**.

Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů

Platit daň budou povinni **dodavatelé plynu i provozovatelé** distribučních, přepravních soustav a podzemních zásobníků plynu. Navíc daň dopadne na subjekty, které použily plyn zdaněný nižší sazbou daně k účelu, kterému odpovídá vyšší sazba daně. Výše uvedeným právnickým a fyzickým osobám vznikne povinnost přiznat a zaplatit daň dnem, kdy dodaly plyn konečnému spotřebiteli, nebo ho spotřebovaly. Od daně je naopak **osvobozen** například plyn určený:

- pro výrobu tepla v domácnostech
- k výrobě elektřiny
- jako pohonná hmota pro plavby na vodách
- v metalurgických procesech či mineralogických postupech

Daň z pevných paliv

Plátce daně z pevných paliv je definován obdobně jako u plynu. Kromě dodavatelů se ovšem jedná i o subjekty, které spotřebovaly **nezdaněná paliva nebo využily pevná paliva osvobozená** od daně k jiným účelům, než na které se osvobození vztahuje. Rovněž povinnost přiznat a zaplatit daň je z časového hlediska stejná. Za základ daně bude považováno množství pevných paliv vyjádřené v GJ. Přesně vyjádřeno: sazba daně činí 8,5 Kč/GJ spalného tepla v hořlavině. **Předmětem** daně jsou především:

- černé a hnědé uhlí;
- koks a polokoks z uhlí;
- ostatní uhlovodíky (pokud jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro výrobu tepla)

Od daně jsou osvobozena paliva určená k výrobě elektřiny; koksu; jako pohonná hmota pro plavby na vodách, nebo třeba k technologickým účelům v podniku, ve kterém byla pevná paliva vyrobena.

Daň z elektřiny

Základem daně z elektřiny je množství elektřiny v MWh. Samotná sazba daně pak činí 28,30 Kč/MWh. Od daně lze například osvobodit elektřinu, která je:

- ekologicky šetrná;
- vyrobená v dopravních prostředcích (pokud je tam i spotřebována);
- vyrobená ze zdaněných výrobků, pokud jsou předmětem daně ze zemního plynu, daně z pevných paliv nebo spotřební daně

Sociální dávky po reformě

Sociální dávky tvoří jednu z největších částí výdajů státu. A právě proto reforma, která se snaží mimo jiné také snižovat výdaje státu, dotkla také [sociálních dávek](#). Jaké hlavní změny nás od ledna čekají?

Do sociální oblasti můžeme zahrnout změny týkající se dávek [státní sociální podpory](#), [dávek pomoci v hmotné nouzi](#) či [sociálních služeb](#). I když se změny dotknou v různé míře řady zákonů, my se podíváme podrobněji na dávky státní sociální podpory.

Přídavek na dítě

Zatímco nyní byla tato dávka poskytována v závislosti na výši příjmu rodiny za kalendářní rok ve třech výších zvýšené, základní a snížené nyní bude vyplácen pouze v jedné pevné výši. Přídavek na dítě bude od roku 2008 vyplácen v pevné výši, která je diferencovaná podle věku dítěte. Nárok na přídavek na nezaopatřené dítě do 26 let mají rodiny **s příjmem do 2,4 násobku životního minima rodiny** (nyní to bylo do 4násobku). Nové částky jsou odvozeny od současné nominální výše přídatku na dítě v základní výměře.

Věk nezaopatřeného dítěte	Výše přídatku na dítě měsíčně v Kč od 1. ledna 2008
do 6 let	500
od 6 do 15 let	610
od 15 do 18 let	700

Sociální příplatek

Sociální příplatek je poskytován rodiči pečujícím o nezaopatřené dítě, jestliže příjem rodiny v předcházejícím kalendářním čtvrtletí nepřevyšoval 2,2 násobek částky životního minima rodiny, nově dochází ke **snížení koeficientu na 2**. Snížením hranice příjmů rodiny, omezující nárok na dávku, tak dojde k zúžení okruhu rodin, které na dávku mají nárok, a ke snížení výše dávky.

Rodičovský příspěvek

Asi největších změn dozná od roku 2008 **rodičovský příspěvek** a všech, kteří ho již pobírají se dotkne to, že si o něj bude muset nově požádat. Rodičovský příspěvek bude nově vyplácen ve třech výších podle doby jeho pobírání. V jakých výších a jaké podmínky je třeba splnit jste si mohli přečíst v článku [O rodičovský příspěvek si musíte znovu požádat!](#)

Dávky pěstounské péče

Nárok na tuto **jednorázovou dávku má pěstoun, který převzal dítě do pěstounské péče**. Výše dávky je stanovena 4,45 násobkem částky životního minima převzatého dítěte. Od nového roku bude tento příspěvek stanoven v pevné výši a již se nebude do budoucna automaticky valorizován.

Věk dítěte	Výše příspěvku při převzetí dítěte měsíčně v Kč od 1. ledna 2008
do 6 let	8 000
od 6 do 15 let	9 000
od 15 do 18 let	10 000

Porodné

Porodné bylo v současné době poskytováno jako jednorázová dávka, která byla poskytována bez ohledu na příjem rodiny, a to ve výši vycházející z částky násobku životního minima dítěte. Porodné při narození jednoho dítěte nyní činí 17 760 korun (53 120 Kč dvojčata, 79 680 Kč trojčata atd.). Nově bude dávka stanovena **ve výši 13000 korun na jedno dítě** a dávka již nebude navázána co do výše na životní minimum, tudíž již nebude automaticky valorizována.

Pohřebné

Pohřebné je v současné době poskytováno osobě, která vypravila pohřeb osobě s trvalým pobytem v ČR nebo byl-li vypraven pohřeb v ČR. Výše pohřebného je **stanovena pevnou částkou 5 000,- Kč**. I když se od nového roku výše částky nezmění, znění se okruh osob kterým bude tato dávka poskytována. Od roku 2008 bude pohřebné náležet jednorázově osobě, která vypravila **pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte**, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR. Jde tedy o případy, kdy náklady na tuto neočekávanou událost významně jednorázově zatíží rozpočty rodin pečujících o nezaopatřené děti.

Reforma také dvě dávky úplně ruší, jedná se o **příspěvek na školní pomůcky**, a také nově nebude poskytován **příspěvek na zvýšené životní náklady**.

Většina výše zmíněných dávek se týká především rodin s dětmi a je nutno říci, že změny rodinám nepřejí. Většina dávek se snižuje nebo na ně bude mít nově nárok užší okruh osob. Podrobné informace naleznete nejen v [zákoně](#), ale také na stránkách MPSV.

Ve zdravotnictví se zavádí nové poplatky

Není žádnou novinkou, že zdravotnictví zasáhne celá řada změn. Schválení reformních kroků se tak dotkne z nás, ať už pacienta či lékaře. Tuzemská média veřejnost poměrně slušně zásobují informacemi, nejeden občan z toho má zamotanou hlavu. A jelikož opakování je matka moudrosti, podívejme se v kostce, co nás skutečně od nového roku čeká.

Zavedení regulačních poplatků a doplatků

Bezesporu nejdůležitější změnou je zavedení regulačních poplatků a doplatků. U lékařů, ve zdravotnických zařízeních a lékárnách tak budeme nuceni sáhnout pro nějakou tu korunu do peněženky. **Poplatky a doplatky se sčítají a započítávají se do ročního limitu**, který je stanoven na maximálně **5000 korun na osobu a rok**. Pojišťovna každé čtvrtletí kontroluje tento limit a případný přeplatek pojištěnci vrací.

Ovšem **ne všechno lze do limitu zahrnout**, proto nabízíme přehled všech započítatelných a nezapočítatelných poplatků a doplatků, stejně jako úkonů od poplatků osvobozených.

Do limitu se započítávají následující poplatky:

- **30 Kč za každou návštěvu lékaře**, při které bylo provedeno klinické vyšetření - konkrétně jde o návštěvu praktického, zubního či ženského lékaře, popř. psychologa či logopeda nebo návštěvu u lékaře poskytujícího specializovanou ambulantní zdravotní péči, a to včetně ambulancí lůžkových zdravotnických zařízení
- **30 Kč za každou návštěvu doma** poskytnutou praktickým lékařem
- **30 Kč za každý léčivý přípravek** hrazený plně nebo částečně z veřejného zdravotního pojištění (na každém receptu mohou být předepsány maximálně 2 druhy léčivých přípravků, přičemž maximální množství jednoho druhu vydaného na jeden recept je 3 balení

Nově se hradí, ale do limitu se nezapočítávají tyto poplatky:

- **60 Kč za každý ošetrovací den** při pobytu v nemocnici, odborném léčebném ústavu, léčebně dlouhodobě nemocných či lázeňském zařízení
- **90 Kč za poskytnutí pohotovostní služby** v zařízeních lékařské služby první pomoci či ústavní péče

Co je zdarma a kdo je od placení poplatků osvobozen?

Poplatky se neplatí, pokud se jedná o preventivní prohlídku provedenou praktickými lékaři, vyšetření a prohlídky prováděné v rámci opatření proti infekčním onemocněním či závodní preventivní péči. Stejně tak **není zpoplatněn** ani výdej léčivých přípravků, který není vázán na lékařský předpis nebo není hrazen z veřejného zdravotního pojištění

Placení poplatků jsou zproštěni pojištěnci umístění v dětském domově či nacházející se v ochranném léčení nařízeném soudem a pojištěnci, kteří jsou příjemci pomoci v hmotné nouzi. **Od placení je osvobozen pojištěnec**, který je povinen podrobit se léčbě při léčení infekčního onemocnění, nařízené izolaci či karanténě.

Nebojte se účtenek!

Pokud zaplatíte poplatek za návštěvu ordinace, lékařského zařízení či lékárny, **máte nárok na vydání účtenky**. Nebojte se tedy o ni lékaře nebo lékárníka požádat, dodatečně nebo lékárníka požádat, dodatečné shánění účtenky může být dosti komplikované. **Budete-li chtít reklamovat výši zaplacených poplatků a doplatků, musíte mít originály účtenek!**